

Fractie:	CDA
Naam:	Marien van der Slikke
Onderwerp:	Tekort huisvesting statushouders
Datum indiening vragen:	6 januari 2025 / 16 januari 2025

Vragen:

Inleiding

Tekort huisvesting statushouders

De afgelopen dagen was er in de media ook weer veel te lezen over het oplopende tekort aan huisvesting voor statushouders. Ook in NOP is die situatie verslechterd in 2024.

Vraag 1:

Welke maatregelen zijn er afgelopen jaar getroffen om de stijging van dit tekort tegen te gaan?

Antwoord:

In het afgelopen jaar is periodiek en waar nodig extra overleg gevoerd met COA, Vluchtelingenwerk en Mercatus over de stand van zaken met betrekking tot de huisvesting van statushouders. Het COA heeft aangegeven dat circa 85% van de asielzoekers alleenreizenden zijn.

Dat zien we ook terug in de status van de aan onze gemeente gekoppelde statushouders. Zij zijn bijna allemaal alleenreizend. In 35 gevallen is er sprake van nareizigers.

Krijgen de alleenreizenden een status dan is het beleid van Mercatus dat zij in aanmerking komen voor een eenpersoons woning. Hiervoor wordt gekozen omdat de procedure voor nareizigers tegenwoordig rond de 24 maanden duurt.

Hier zit een behoorlijk spanningsveld, de woningvoorraad van Mercatus bestaat hoofdzakelijk uit eensgezinswoningen, waaronder zeer beperkt aantal voor grote gezinnen. Bij het COA is de vraag neergelegd om ook gezinnen te koppelen aan onze gemeente. Dit heeft ertoe geleid dat er binnenkort een gezin met negen personen in onze gemeente wordt gehuisvest.

Daarnaast treffen we de volgende maatregelen:

- Er wordt gewerkt aan de bouw van extra sociale huurwoningen in de verschillende nieuwbouwwijken;
- De bouw van tijdelijke/ (flex)woningen wordt onderzocht;
- Er wordt gekeken of er bestaande locaties (lees: gebouwen) gekocht/gehuurd kunnen worden om te transformeren naar woonruimten voor de doelgroep;
- Er wordt periodiek met Mercatus gesproken over de status/ invulling van taakstelling.
- Er is een plan van aanpak in de maak waarin een aantal acties wordt uitgewerkt. Hierover wordt u zo spoedig mogelijk geïnformeerd.

Verder is vorig jaar het plan ingebracht om mee te doen aan het project hervestigen van het COA. Dit betekent dat we statushouders die nu nog verblijven in vluchtelingenkampen in Turkije huisvesten in onze gemeente. Het hervestigingsprogramma is onderdeel van de zogenaamde Turkijedeal die Nederland heeft gesloten in 2016.

Vraag 2:

Is het college voornemens de achterstanden in te lopen?

Antwoord

Ja, met het vaststellen van de keuzenota huisvesting aandachtsgroepen gaat het college zich extra inspannen om de achterstanden in te lopen.

Vraag 3:

Welke aanvullende maatregelen worden er nu ingezet om de achterstanden in q1&q2 2025 in te lopen?

Antwoord

We continueren de onderzoeken/maatregelen zoals benoemd bij vraag 1.

Inleiding

Aanvullende vragen d.d. 16 januari 2025

Het is goed te lezen dat het college serieus werk wil maken van het huisvesten van statushouders, zoal onze wettelijke en morele taak ook is.

<https://raad.noordoostpolder.nl/Documenten/D17-00-Keuzenota-huisvesting-aandachtsgroepen-Noordoostpolder.pdf>

en in de besluitenlijst staat dat er 2 keuzes zijn gemaakt. Scenario 1 m.b.t. statushouders en scenario 2 m.b.t. Oekraïners.

Dus m.b.t. de statushouders gaat de gemeente “ondernemen om de taakstelling/inspanningsverplichting te halen”

Hiermee roept het college de schijn over zich af dat er tot nog toe niet is ingespannen om aan de wettelijke taakstelling te voldoen. De wettelijke taakstelling was er al, er is herhaaldelijk duidelijk gemaakt dat dit niet wordt gehaald. Onze vragen zijn de volgende;

Vraag 1:

Waarom heeft u een keuzenotitie nodig om mogelijk tot actie over te gaan?

Antwoord

Wij herkennen ons niet in uw opmerking dat het college de schijn over zich afroept dat er tot nog toe niet is ingespannen om aan de wettelijke taakstelling te voldoen. Het niet voldoen aan de wettelijke taakstelling is een landelijk probleem en speelt ook zeker in onze provincie. Zo werd onlangs bekend dat gemeente Almere als enige Flevolandse gemeente de taakstelling huisvesting heeft gerealiseerd, nadat de gemeente van de provincie Flevoland een plan van aanpak heeft moeten vaststellen.

De keuzenotitie heeft als primair doel de complexiteit van verschillende aandachtsgroepen in beeld te brengen en vandaar een overkoepelende bestuurlijke lijn te kiezen. Tevens is de keuzenotitie bedoeld om focus aan te brengen in de aanpak voor de verschillende aandachtsgroepen die huisvesting vragen.

Oekraïners en statushouders zijn op dit moment de grootste aandachtsgroepen. Ook kennen deze aandachtsgroepen een wettelijke taakstelling dan wel inspanningsverplichting. Het college heeft hier extra aandacht voor gevraagd, temeer de Gedeputeerde Staten van Flevoland de gemeente in oktober 2024 schriftelijk heeft gevraagd om met een plan van aanpak te komen om de taakstelling te behalen. Deze brief vindt u in de bijlage.

De gangbare werkwijze voor de Nederlandse gemeenten is dat zij voor de huisvesting van statushouders zijn aangewezen op de woningcorporaties. In de prestatieafspraken met Mercatus is opgenomen dat 25% van de vrijkomende woningen naar speciale doelgroepen gaat. Statushouders vallen ook onder deze speciale doelgroepen.

Vraag 2:

Wat heeft u van de Raad nodig om de genoemde "inspanning" in concrete acties om te zetten?

Antwoord

Er zijn meerdere oorzaken dat woningcorporaties er niet in slagen om voldoende woningen beschikbaar te stellen, zoals:

- **Krapte op de huurwoningmarkt waardoor lange wachttijden ontstaan**
- **Weinig woningmutaties**
- **Een verandering in de samenstelling van de doelgroep: 85% van de statushouders die wachten op huisvesting is alleenreizend, vaak in afwachting van gezinshereniging.**
- **Een beperkt aanbod aan eenpersoonswoningen**
- **De verhoging van de taakstelling huisvesting in de afgelopen jaren.**
 - **In 2019 en 2020 lag de jaarlijkse taakstelling voor onze gemeente nog rond de 30. Dit steeg in een paar jaar tijd naar een taakstelling van 106 in 2023 en 99 in 2024.**

Aan de raad zal een voorstel worden voorgelegd om de benodigde middelen beschikbaar te stellen voor aanvullende maatregelen. Maatregelen die mogelijk ingezet kunnen worden, zijn:

- **Meer locaties voor permanente /tijdelijke huisvesting in ontwikkeling brengen. Al kost dit tijd;**
- **Bijvoorbeeld een doorstroomlocatie realiseren;**
- **Statushouders in woningen plaatsen die gesloopt worden en leegkomen;**
- **Met Mercatus en mogelijk andere partijen afspraken maken over de huisvesting van statushouders;**
- **Meer (ambtelijke) capaciteit vrijmaken**

Vraag 3:

Wat heeft u nodig om versneld aan huisvesting te werken?

Antwoord

Er zullen aanvullende maatregelen nodig zijn op de reguliere werkwijze waarbij alleen huurwoningen via Mercatus beschikbaar komen. Zie ook de beantwoording van de vorige vraag.

Vraag 4:

Waarom heeft u eerdere extra initiatieven van het CDA mbt huisvesting niet omarmd?

Antwoord

De alternatieven die door het CDA zijn aangedragen, zoals meerdere alleenstaande statushouders in één woning, worden betrokken bij het op te stellen plan van aanpak.

Vraag 5:

Hoeveel huisvesting denkt in 2025 nog te kunnen realiseren in het kader van deze extra inspanning?

Antwoord

Onze inspanning is erop gericht dat we in 2025 de achterstand van 2024 wegwerken en de taakstelling 2025 kunnen realiseren. De taakstelling voor het eerste half jaar van 2025 ligt op 49. Hier komt de achterstand van 30 van 2024 bij. In totaal moeten we in het eerste half jaar 79 statushouders huisvesten. We onderzoeken een aantal potentiële locaties waar we huisvesting kunnen realiseren.

Datum beantwoording vragen:	27-01-2025
Contactpersoon:	Miranda Brands
E-mail adres:	
Tel:	

